

यँया: ११४३ या लसताय भिंतुना
सा:गु भिंगु मरिचरिया नितिं लुमंका दिसें !
लक्ष्मण जमाल 'चिलिमि'
प्रोप्राइटर
लाखा छै
LAKHA CHHEN
सोन्हुष्टे, वडा नं. १६, यँ, फोन नं.: ४५६०७५८

थुकि दुने

श्री हल्चोक आकाश भैरव गुथिलिसे जिगु स्वापु
• सुरेन्द्रभक्त श्रेष्ठ - २

गुला लाखे व मजिपा: लाखे
• जितेन्द्र विलास बज्राचार्य - ३

यँया: श्री हल्चोक आकाश भैरव व सांस्कृतिक पर्यटन
• लूपेन्द्रलाल श्रेष्ठ - ४-५

पुलुकिसि व यँयालय खनेदुगु हिउपा:
• रत्न काजी मन - ६

यलया उवासंघय नेतृत्वया धैधैबल्ला: हस्तकलाया विकासय स्वम्हं प्रतिबद्ध

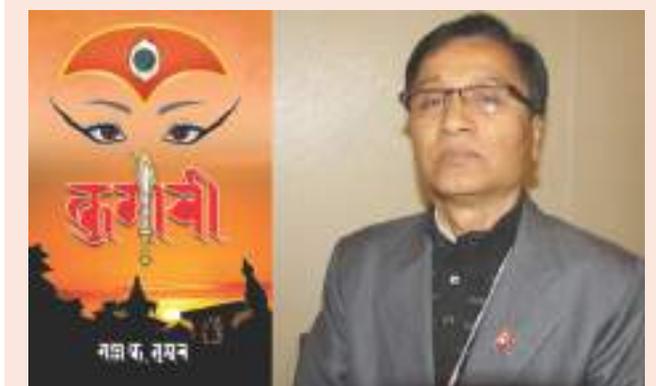
यल जिल्लाया नीजि छ्य:या छाता संगठन ललितपुर उद्योग वाणिज्य संघया ४४ क्व:गु दैमुँज्यालिसें त:मुँज्या थव हे असोजया १९ व २० गते जुइगु जूगु दु। यल जिल्लाया उद्योगी व व्यवसायीपिनि हक अधिकार सुनिश्चित यायगु तातुनां स्वनात:गु थुगु संघया नेतृत्व यायगु नितिं थुगुसी स्वम्हेसिनं नाय: पदय उम्मेदवारी ब्यूगु दु। संघया नेतृत्व यायगु नितिं २३ दै न्ह्य: संघय आवद्ध जुया: १६ दै न्ह्य:निसें थीथी पदय चवना: ज्या यानादीम्ह पूर्व वरिष्ठ न्वकु रविन्द्रराज ताम्राकार, १६ दै न्ह्य:निसें संघय आवद्ध जुया: थौकन्हय वरिष्ठ न्वकूया भाला कुबियाचवनादीम्ह विश्वराज बज्राचार्यलिसें १० दै न्ह्य:निसें संघय आवद्ध जुया: थौकन्हय मूछ्याञ्जेया भाला कुबियाचवनादीम्ह रुपकमान महर्जनपिसं अध्यक्ष पदय थ:पिनि दावी न्ह्यब्व:गु दु।

• लहना संवाददाता,
यल जिल्लाया उद्योग वाणिज्य संघया नेतृत्व यायत न्ह्यच्यूपिं स्वम्हेसिनं हे यल जिल्लाया हस्तकलाया प्रवर्द्धनया नितिं थ:पिसं भूमिका म्हितेगु खँ थ:पिनि प्रतिबद्धताय न्ह्यथनादीगु दु।
थौकन्हय न्यनाच्वंग आर्थिक मन्दीया हुनिं देय्या व्यापार व्यवसाय हे धरापय लानाच्वंगु व थुकिया नितिं स्वंगुलिं तगिया सरकारलिसे समन्वय याना: न्ह्यज्यायमा:गु आवश्यकता दुगु स्वम्हं हे उम्मेदवारपिनि धापू दु। स्वम्ह उम्मेदवारपिं मध्ये वरिष्ठ न्वकु विश्व राज बज्राचार्य व मूछ्याञ्जे रुपकमान महर्जनं थ:पिनि प्यानल हे घोषणा याना: नेतृत्वया नितिं न्ह्यज्या:गु दुसा पूर्ववरिष्ठ न्वकु रविन्द्र राज ताम्राकार धा:सा स्वतन्त्र उम्मेदवारी बियादीगु दु।
वरिष्ठ न्वकु विश्व राज बज्राचार्यलिसे वय्क:या उम्मेदवारीयात

कया: लहनापाखे खँल्हाबल्हा यानागु इवलय यल जिल्लायात हस्तकलाया नगरी धका: घोषणा या:सां थन हस्तकलाया सामग्री दय्कीपिं कलाकारपिं संघय आवद्ध जुइ मफुनिगु व वय्क:पिं कलाकार जक मखुसे नेपा:या कला संस्कृतिया संरक्षण व आर्थिक उपार्जनया मू श्रोत नं जगु खँ कनादी। वय्कलं हस्तकलाया मूथाय यल जूसां नं पुरातात्विक महत्वया अभिलेखीकरण याइगु पुरातत्व विभाग यँय जूगुलिं थनया हस्तकलाया अभिलेखीकरण जुइमफुगु व यलय हे पुरातत्व विभाग दयमा:गु खँ थम्हं वा:चा:गु व थुकिया नितिं पहल यायगु खँ कनादी। लिसें वय्कलं युवा पुस्ता हस्तकलापाखे तापाना वनाच्वंगु खँय ल्यं ७ पेजय

मल्ल के. सुन्दरया 'कुमारी' पिहाँ वइगु

वरिष्ठ उपन्यासकार मल्ल के. सुन्दरया न्ह्यु उपन्यास 'कुमारी' पिहाँ वइगु जूगु दु। आ: वइगु यँया: पुन्हि कुन्हु कुमारी सालीगु निह कुन्हु हे थुकिया विमोचन याइगु ज्याइव: दु। उपन्यासकार मल्लया थव खुगूगु उपन्यास ख:। नेवा: समाजय प्रचलित कुमारी छ:लिसे स्वानाच्वंगु किंवदन्तीया लिधंसाय थव उपन्यास चव्यात:गु दु। थ:गु देशया अस्तित्व बचे यायेगु लागिं थम्हं ययेका तयाम्ह प्रेमि चण्डासुरयात स्याना: राष्ट्रभक्तिया दसु ब्वयादीम्ह कुमारीया गौरवमय गाथा थव उपन्यासय चित्रित जुयाच्वंगु दु।
चवमि मल्ल के. सुन्दरया कथं थुगु उपन्यासं नेवा: संस्कृति व नेवा: मिसापिनि साहसया किपा ब्वयेगु कुत: जुयाच्वंगु दु। थ्वहे वइगु यँया: क्व:नेया: (असोज ११ गते) थुकिया विमोचन जुइगु ज्याइव: दु। 'कुमारी' उपन्यासया विमोचन यँया न्याम्ह पुलापिं लाय्कू कुमारीपिनिगु हे ल्हार्ति जुइगु ग्वसा: जुयाच्वंगु दु।

यँया: नख: ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हसीका
यँया: नख:या लसताय
सकल नेपा:मिपिन्त भिंतुना देछानाचवना।

राजु महर्जन
९८५१०२०८७६

नयाँ बजार मल्टी भेन्यू

आउटडोर स्थाटरिङ्का साथै विभिन्न सुविधा लगायत प्रशस्त पार्किङ्ग क्षमता भएको।
धारा गल्ली, नयाँबजार
फोन नं. ४-३६१३७२

डिजे हल स्थापना हल तथा डिनेर हलको छुट्टै व्यवस्था भएको

शुभविवाह, इतरवध, अन्नप्राशन, मिनरशरोहण तथा समा-समारोह सेमिनार, नेवारी भोज एवं विविध कार्यक्रमको लागि हार्दिक स्वागत

नेवाः राष्ट्रिय म्ये

चमि : दुर्गालाल श्रेष्ठ लय् चिनामि : तिर्थ माली

धुन दने धुन सँन्त्यलं भी फुक्कं हे छम्ह जुइ धुन
भीगु लागाय् भी स्वयं हे जः जुया धुन लुइ धुन
ह्यांगु भुमिइ अष्टमण्डल ह्यांगु चाः दुने थी नगु
भीगु नेवाः ध्वाँय् थ्व हे खः ज्यान भी सकस्यां छगू
जातितय् स्वायत्त राज्य लुइ कर्प च्वय् भिर्लिमिलिं
राष्ट्र भःभः धाय्क न्ह्याके भीगु चर्तित भीगु हिं

सम्पादकीय

यँयाः नखः व स्वनिगः

नेपाःया म्हसीका कुबिया च्वंगु यँया जात्रा थनिनिसें
न्ह्याःगु दु। मोहनीलिसे सतिक्क लाःगु थुगु नखः यँलाथ्व
द्वादशी खुनु यँया हनुमानध्वारा लाय्कू लागाय् यःसिं थनाः
न्ह्याइगु यँयाःया लसता न्ह्याःगु दु। यँयाःया इलय् पिथनीगु
पुलुकिसि, लाखे, सवःभकु, दीप्याखं, महाकाली प्याखनं
यँ देय्यात सांस्कृतिक जीवन्तता बियावयाच्वंगु दु सा त्वाः
त्वालय् ब्वइगु हाथु घव यँया ऐतिहासिकतायात न्ह्यब्वयाच्वंगु
दु। थुकियालिसें थीथी थासय् यमांघः तइगु व कुमारी खः
सालीगु जात्राया उमंग नं थःगु हे थासय् दु।

वर्तमान नेपाःया निर्माण ज्याय् नं यँयाः नखःया विशेष
महत्व दु। जात्राया ह्वःताः लाका हे पृथ्वीनारायण शाहं यँ थःगु
ल्हातय् लाकेत ताःलाःगु खः। पृथ्वीनारायणं यँ थःगु ल्हातय्
लाकेत ताःमलाःगु खःसा नेपाःया थौया स्वरुप मजुइगु खइ।
खतुं पृथ्वीनारायणया वंशं नेपाःयात गुज्वःगु मोडय् थ्यंकल
व नेपाःया सांस्कृतिक सम्पदा गुकथं स्यंकेत स्वल धइगु खँ
ब्यागलं हे चर्चाया विषय जुइफु।

स्वनिगलय् हनीगु हरेक नखःचखः मूलतः बुँज्यालिसे
स्वानाच्वंगु खनेदु। यँयाःया भाः वा पाके जुइगु ई खः। वा
बालि यक्व लः माःगु बालि खः। तर वा पाके जुइगु इलय् वा
पीगु इलय् थें इवारारा वा गाइगु लः मखसें खसुया आवश्यकता
जुइ। यँयाः नखःलिपा खसु यक्व वइ। अले स्वनिगःया मौसम
नं ख्वाउँसे च्वना वइगु जूगुलिं थ्व ई न्ह्यइपुसे च्वनाच्वनी।

मेखे भीगु जात्रापरवयात धार्मिक विश्वासलिसे नं
स्वानातःगु दु। यँलाया मू घःकथं कयातःम्ह इन्द्र (यमांघः)
विशेषतः लःया घः खः। जीवया जीवनया आधार पञ्चतत्वया
आधारभूत तत्वयात भीसं घःकथं हनावयाच्वनागु दु। नेवाः
समाजं पञ्चतत्वयात विशेष महत्व बियावयाच्वंगु दु। थ्व
इवल्यय् यँयाःया इलय् नइगु समग्रजि नं पञ्चतत्वया हे
प्रतिक खः। थुकथं यँयाः नखः सांस्कृतिक विविधता, धार्मिक
आस्था, राजनीतिक ह्युपाः व जनजीविकालिसे हे स्वानाच्वंगु
नखः खः। थुज्वःगु विशिष्टता कःघानाच्वंगु नखःयात छुं दँ
न्ह्यःनिसें अन्तर्राष्ट्रिय करण याना यंकेगु कुतः न्ह्याकूगु दु।
गुगु सराहनीय जू। यँयाः नखः यँया जक मखु, नेपाःया हे गौरव
खः। थुकियात च्वन्ह्याकेत सकसियां थःथःगु थासं भूमिका
म्हते आवश्यक जू।

स्वनिगः दुने यँय् तःजिक यँयाः नखः हनीगु खःसा स्वनिगः
व थुकिया जःखःया थीथी थासय् समग्र पुन्ही धकाः नखः हनेगु
यानावयाच्वंगु दु। थ्व नखः नेपाःमिपिनि जनजीविकालिसे हे
स्वानाच्वंगु जात्रा जूगु ल्याखं जक मखु, नेपाःया म्हसीकायात
अन्तर्राष्ट्रिय ख्यलय् न्ह्यज्याकेगु निती नं महत्वपूर्ण नखः खः।
थुगु इलय् जात्रा जुइम्ह म्वाःम्ह कुमारी घःपाखें अन्तर्राष्ट्रिय
ख्यलय् हे नेपाःया म्हसीका न्ह्यब्वय्त ताःलाःगु दु। थ्व जात्रा
भीगु म्हसीका खः। थुकियात लिपाया पुस्ताय् हस्तान्तरण
याय्त व थुकिया महिमा सकसितं थुइके बीगु निती नं पहल
याय्गु अत्यावश्यक जू। थुकिया महत्व व उपादेयता न्हू
पुस्तायात थुइके फत धाःसा जक कन्हय्या दिं यँयाः नखः भः
भः धाय्क न्ह्याइ।

श्री हल्चोक आकाश भैरव गुथिलिसे जिगु स्वापु

सुरेन्द्रभक्त श्रेष्ठ

स्वनिगलय् नापनापं हलिमय्
न्यंकं तःजिक बय्बय् जुइक न्ह्याइगु
जात्रा खः यँयाः। यँयाः धाय्सातकि
हे समग्रजि लुमना वइगु। नापनापं
जीवित देवी कुमारी, गणेश, भैरवया
रथ सालीगु लाखे, पुलुकिसि जक मखु
खइगु ज्वनाः बिज्याइम्ह हल्चोकया
श्री हल्चोक आकाश भैरवलसें चण्डी
व कुमारीया जात्रा नं यँयाःया विशेष
आकर्षण खः। यँयाः बलय् च्यान्हुयंकं
जुइगु जात्रा खःसा न्हापांगु दिं कथं
उपाकु वनेगु, क्वःनेयाः, थनेयाः,
नानीचायाः जुइगु खःसा यःसिं थनाः
जात्रा शुरु जुइसा यःसिं क्वःथले
धुंकाः जात्रा क्वचाइगु खः। क्वःनेया
अर्थात् इन्द्रजात्रा कुन्हु राष्ट्रप्रमुखया
उपस्थितिइ बसन्तपुर दरवारं अवलोकन
याइ सा ७७ जिल्लाया मनुतय्सं नं
जात्रा स्वइगु जूगुलिं म्वःम्वः मनुत
बसन्तपुरय् वयाः स्वःवइगु आःतक नं
परम्परा दु।

आः चर्चा याये जिगु स्वापू श्री
हल्चोक आकाश भैरवनाथ गुठीलिसें
गुकथं जुल धकाः छत्वाःचा खँ
न्ह्यब्वय्तयना। थनिं भिँछदँ न्ह्यः
आर्थत २०६९ भाद्र-असोज महिनाया
खँ खः। नेवाः देय् दबूया तःमुँज्या
स्वयम्भुया आनन्दकुटी स्कूलय् जुइगु
इवल्य हनेबहःम्ह भाजु नृपेन्द्रलाल
श्रेष्ठजुं श्री हल्चोक आकाश भैरवनाथ
गुठीया नायः हनेबहम्ह भाजु सागर
पुतुवारयात म्हसीका ब्यूगु खः। उबले
खँया सिलसिलाय् नायः सागरजुं जितः
थ्वहे वइगु २०७० वैशाख महिनाय् श्री
हल्चोक आकाश भैरवया भिँनिदँया
जात्रा जुइत्यंगुलिं छुं कथंया ग्वाहालि
यानादीत इनाप यानादीगु खः। उबले
जिं सागरजुयात ग्वाहाली यायेगु बचं नं
बियागु खः। अनं छुं महिना लिपा पुष
माघपाखे सागरजुं जितः व नृपेन्द्रजुयात
नाप लायेत ओमबहालय् अफिसय्
भायादीगु खः। वय्कलं थ्व हे वइगु
२०७० वैशाख भिँनिदँया जात्रा
जुइधुंकेल। आःतक गनं नं ग्वाहालि
मवःनि उकिं जि ला छिकीपिके
त्यासा कायेत खँ ल्हाः वयागु धकाः
धयादिल।

जात्रा क्वचायेकेत गुलि ध्यबा
माःथें धका न्यनावलय् वयकलं २/३
लाख दुसा ज्यू धका धयादिल। अले
थुकिया ध्यबा लिपा गुठी पुलिगु खःला
धकाः जिं न्यना। सागरजुं नं लिसः
बिल गुठीइ ला ध्यबा हे मडु जिं हे
पुलेमाली धकाः धयादिल।

थुलि धायेधुंकाः जितः तसकं
हे मनय् खुल्लु मिन छायाःसा
श्री हल्चोक आकाश भैरवनाथया
भिँनिदँया जात्रा जुइत्यंगु दु तर समस्या
जात्राय् हे लिच्वः लाइगु खःला
धकाः।

जिं सागरजुयात धया छिं धन्दा
कयादीम्वा जिं मार्केटिङ्गय् वनाः थुगु
जात्रा पूर्वकेत ग्वाहालि याये छि दुक्क
जुयादिसं धकाः वय्कःयात बचं
बिया।

छन्हु निन्हु लिपानिसें सागर,
शेरबहादुर, नृपेन्द्र व जिपिं प्यम्ह
मार्केटिङ्गय् वनाः ग्वाहालिया नितीं
पौ छ्वयेगु शुरु याना। दकले न्हापां
गुडविल फाइनाइन्स, स्याकर कम्पनी,
सिनर्जि फाइनाइन्स, सोनि टिभी, नेपाल
पर्यटन बोर्ड सकसिनं ग्वाहालि यायेगु
बचं बिल। अले धाथें हे भिँनिदँया
जात्रा न्ह्याइगु छोटकाँट शुरु जुल।
छाय्धाःसा गुम्हेसिन टिशर्ट, फ्लेक्स,
आर्थिक ग्वाहालि यायेगु वचं व्यूगु
खःसा भण्डै २ लाख ध्यबा उठे जुइगु

खनेदत। गुडविल फाइनाइन्स १०० पाः
टिशर्ट उपलब्ध यानाबिल। अथेहे
नेपाल पर्यटन बोर्ड १०० पाः फ्लेक्स
बोर्ड, ब्रोसर, नापं पत्रकार सम्मेलनया
नं भाला कयाः ग्वाहालि याःगु आःतक
लुमनि। वय्कःपिन्सं जिमित हःपाः
व तिबः बियाः जात्रा क्वचायेकेत
ग्वाहालि यानादीगुलिं सुभाय् देछासें
दुनुगलनिसें नमन यानाच्वना।

अनं लिपा जिपिं प्यम्ह अर्थ
मन्त्रालय् ग्वाहालि काःवनागु खःसा
तसकं हे संघर्ष याय् धुंकाः तत्कालिन
अर्थ सचिव शान्ताराम सुवेदीपाखें
कौसीतोषा खानायात निर्देशन बिया
अनं ४ लाख ग्वाहालि प्राप्त जूगु खः।
थुलि संघर्ष याय्धुंकाः भिँनिदँया जात्रा
शुरु याय्त जिमित लँपु चाःगु खः।

थ्व हे इलय् भिँम्ह घःपिं चण्डी,
कुमारी, श्री हल्चोक आकाश भैरव,
गंगा, महाघः, पार्वति, श्री आकाश देवी,
वाराही, महाकाली दक्षिणकालीया
ख्वाःपाः दयेकगु शुरु जुगु खः। थुगु
ख्वाःपाः मासंगल्लीया तेजबहादुर
चित्रकारं दय्केगु यानादी। २०२८
सालनिसें निरन्तर थौंतेक घःपिनिगु
ख्वाःपाः दय्केगु लिसें हरेक घःयात
रंगं छायापिइगु यानावयाच्वनादीगु दु।

२०७० वैशाख १ गते नागार्जुन
डाँडाया घःकाः बिज्याय् धुंकाः जात्रा
शुरु जुइ सा न्हापांगु दिं श्री हल्चोक
आकाश भैरव घः दुने घःपिं पिहाँ
बिज्यानाः अनं नं ल्हुइकीगु खःसा
वैशाख २ गते यँया कालभैरव न्ह्यःने
यःसिं थनिगु दबुलिइ पंचबलि बियाः
भिँनिदँया जात्रा न्ह्याःगु खः। २०७०
वैशाख ३ गतेनिसें ३१ गते तक थीथी
२२ थासय् जात्रा न्ह्याःगु खःसा २०७०
जेठ ३ गते हल्चोक घःछय् पंचवली
बियाः जात्रा क्वचायेकेगु खः। थुकथं
२०७० या भिँनिदँया जात्रा तःजिक
क्वचागु खःसा आः दँच्छ लिपा
२०८० वैशाख महिनाय् भिँनिदँया

जात्राया तयारी लगेजुया च्वनागु दु।

भिँनिदँया जात्राय् वाण ज्वना
बिज्याइम्ह घः खः आकाश देवी।
आकाशय् ब्वया प्याखं ल्हुइगुलिं सुं नं
मनू इयालय् च्वनाः स्वयम्भू धकाः
धाइगु विश्वास थौंतेक नं दनि। २०७०
या भिँनिदँया जात्राय् २०७० वैशाख
७ गते यँया न्ह्यखाय् श्रीआकाशदेवी
वाण ज्वनाः प्याफलय् लुयाच्वंगु इलय्
चर्खुंका छम्ह घःया न्ह्यःने कुतुं वःगु
खःसा वैशाख १७ गते हल्चोकय् हे श्री
आकाशदेवी प्याखं ल्हुया च्वंगु इलय्
पःखालय् च्वनाः स्वयाच्वम्ह छम्ह मनू
कुतुं वनाः न्ह्याय् व म्हुतुं हि वःगु खः।
अथे जूगुलिं श्री आकाश देवीया प्याखं
ल्हुइबलय् क्वय् च्वनाः स्वयेमाःगु
आःतक नं विश्वास सकल भक्तजनपिसं

यानावयाच्वंगु दु। मेगु छता खँ सुं
मनूयात हावां कयाः ल्हाःतुति मसनीगु
व म्हुतु फस्वयावन धाःसा श्री आकाश
देवीयाथाय् पुजा वन धाःसा याकनं हे
लनीगु नं भक्तजनपिनिगु विश्वास दु। श्री
आकाश देवीयाथाय् पूजा याःवनेबलय्
स्वां सिन्हः छुं नं ज्वना वयेमज्यू धइगु
नं धापु दु।

अन २०७२ सालय् भ्वखाचं
घःहे दुगु खःसा पुरातत्व विभागं
२०७४ सालय् घःछे तयार यानाव्यगु
खः। २०७६ सालय् कोभिडया कारणं
२०७७ यँयाःबलय् घः पिहाँ बिज्याःगु
खःसा २०७८ सालय् हाकनं निरन्तर
थौंतेक पिहाँ बिज्यानाच्वंगु दु। २०७८
सालय् क्वय् घःछे दय्केगु यँ मनपाया
तत्कालीन मेयर विद्यासुन्दर शाक्यपाखें
१ करोडया बजेट सम्पन्न जुइगु तयारीइ
दु। श्री हल्चोक आकाश भैरवनाथया
ख्वाःपाः फ्लेक्स बोर्डतय्गु नं सम्पन्न
जूगु दु। घःछे धकाः वहःया आखः
तय्गु नापनापं स्वम्ह घःपिनिगु
फ्लेक्सबोर्ड नं तय्गु सम्पन्न जूगु दु।

आः नर्कतिनि वंगु २०८० भाद्र
३० गते घःछेय् सिजःपाताया गजू
पताः, भल्लर तय्गु ज्या नं सम्पन्न
जूगु दु। घःपिन्त तिसा तय्गु नं निरन्तर
भक्तजनपिन्सं आस्थाया रुपय् तय्गु
यानावयाच्वनादीगु दु। थौंतेकया
इलय् श्री हल्चोक आकाश भैरवनाथ
गुठीयात ग्वाहालि यानादीपिं भक्तजनपिं
न्हियान्हियं अप्वयाच्वनादीगु दुसा
आः वइगु २०८२ वैशाख लछियंकं
जुइगु भिँनिदँया जात्राय् नं सकल
भक्तजनपिसं थुकथं हे ग्वाहालि याना
जात्रा भःभः धायेकादीगु धइगु भलसा
कयाच्वना। छिकपिन्सं यानादीगु
ग्वाहालिं सकलसिगु भिं जुयावनीगु
व मनय् च्वंगु इच्छा पुरा जुइ धइगु
नं कामना यानाच्वना। श्री हल्चोक
आकाश भैरवनाथ सकलसिगु रक्षा
यानाबिज्याहुं।

नूपेन्द्रलाल श्रेष्ठ

स्वनिगःया तःधंगु जात्रा नेवाःतयस हना वयाच्वंगु जात्रा यँयाः। जलाथ्व द्वादशी निसे जलागा तृतीया तक हनिङ्गु थुगु नखः विशेष महत्व जाः। छवाः तक हनिङ्गु थुगु जात्रा स्वनिगः जक मखु आः हलियक हनिङ्गु जुइ धुकुगु दु। यँ महानगरपालिका बिद्यासुन्दर शाक्य मेयर जुयाच्वंगु इलय् थुगु यँया जात्रायात अन्तराष्ट्रिय स्तर तक थ्यंकेगु कथं हलिमय् च्विपिं थीथी मेयरपिन्त बबना जात्राया अवलोकन तक याकूगु खः।

नेवाः समुदायया सायुमिपिन्स जलाथ्व द्वादशी हनुमानधवाखाय् यःसिं थन कि यँयाः औपचारिक कथं न्ह्याइ। यँयाः इलय् हलिमय् जीवित द्यः कथं कयातःमह श्री कुमारी माजु, श्री गणेद्यः व श्री भैलःद्यःया रथयात्रा स्वन्हु यंकं जुइगु खः। उकिया नापनापं पुलुकिसि, लाखे, दीप्याखं, महाकालीप्याखं व श्री हल्चोक आकाश भैरव द्यःया जात्रा च्यान्हु तक न्ह्याइ।

यँयाः जात्राय् थीथी द्यःपिं पिहाँ बिज्याइ। उकि मध्ये यँयाः जात्राय् छगु महत्वं जाःगु मध्ये हल्चोक आकाश भैरव द्यः नं खः। नेवाः समुदाय दुने हल्चोकय् च्विपिं पुतुवारपिन्स यँयाः बलय् याइगु जात्रा खः श्री हल्चोक आकाश भैरव

जात्रा। श्री हल्चोक आकाश भैरवयात यँय् च्विपिन्स सवः द्यःनाप सवःभक्कु नं धायगु याः। आकाश भैरव नापं चण्डी व कुमारी यानाः स्वम्ह द्यः दइ।

श्री हल्चोक आकाश भैरवया जात्रा गबलेनिसें न्ह्याःगु खः धकाः ठोस प्रमाण मदुसां नं नेपाल सम्वत् १०७ इलय् जुजु गुणकामदेवं न्ह्याकूगु धइगु अनुमान यानातःगु दु। जुजु गुणकामदेवयात म्हागस्य महालक्ष्मी द्यवं दर्शन ब्यूगु जुयाच्वन। द्यःया उजंकथं थःगु राज्ययात शत्रुया भयपाखे मुक्त यायूत हल्चोकय् श्री आकाश भैरव सहित थीथी द्यःत तान्त्रिकबिधिपाखे उत्पन्न याःगु धइगु वंशावलीइ च्यायातःगु दु। जुजु गुणकामदेवं यँया रक्षायायुगु निरतिं प्यखेर अष्टमातृका स्थापना यानाः थीथी थासय् भैरव नं स्थापना याःगु किंबदन्ति दु। हल्चोक आकाश भैरवया भिनिदँया जात्रा धाःसा जुजु अमर मल्लं न्ह्याकूगु धइगु वंशावलीइ न्ह्यथनातःगु दु।

नेवाः परम्पराकथं अष्टमातृका व भैरवया तःधंगु महत्व दु। भैरवयात महाद्यःया प्रतीक कथं कयातःगु दुसा नेवाःतसें भैरवयात बिस्क रुप कयाः थ्यं मथ्यं १०८मह भैरव माने यानातःगु दु। उकी पचली भैरव, उन्मन्त भैरव, हेग्रीव भैरव, त्यांका भैरव, काल भैरव, बाघ भैरव अथेहे, हल्चोक आकाश भैरवयात बिस्क कथं कयातःगु दु।

थुकी मध्ये नं बाघभैरव व पचली भैरवया जात्रा भिनिदँय् छक्क जक पिहाँ बिज्याइसा हल्चोकया आकाश भैरव दँयदसं यँयाः बलय् च्यान्हु यंकं पिहाँ बिज्याइ। अथे हे, भिनिदँया जात्रा नं

याइ। थुगु आकाश भैरवया भिनिदँया जात्रा वंगु बि.सं. २०७० सालय् जूगु खःसा आः वइगु बि.सं. २०८२ सालय् जुइ।

नेवाःतसें माने याइगु पञ्चतत्व मध्ये छगू वायु नं खः। श्री हल्चोक आकाश भैरव द्यःयात वायु कथं नं कायगु याः। आः नं सुयातं फसं कयाः समस्या वल धाःसा हल्चोकय् वयाः पुजा यायगु यानाच्वंगु दु। नेपाःया राजकीय सम्मान कथं प्याखं ल्हुइकेगु छगू हल्चोकया आकाश भैरव नं खः। न्हापा न्हापा जुजुपिन्स दिगु द्यः कथं हल्चोक आकाश भैरव द्यःयापुजा नं याः।

यँयाः बलय् पिहाँ बिज्याइपिं हल्चोक आकाश भैरव नापं चण्डी व कुमारी यानाः स्वम्ह द्यःपिं खः। यँयाः बलय् हल्चोक आकाश भैरव जात्रा जुइ न्ह्यः जलाथ्व पारु कुन्हु स्वम्ह द्यः श्री हल्चोक आकाश भैरव, चण्डी व कुमारीया ख्वाःपाः लँपु छायगु निरतिं हल्चोकया आगंछें निसे छगः सन्दुकय् तयाः अन निसे गुथियारपिन्स कुबिया हयाः यँयाः मांसगाल्लिइ चित्रकारया थाय् हइ। लँपु छायगु ज्या क्वचाय्काः जलाथ्व एकादश कुन्हु चित्रकारपाखे बिधिवत पुजा यानाः गुथियारया नायः यात ख्वाःपाः लः ल्हाइ। चित्रकारया थासं लित यंकेगु इवल्य लीयागु पिचाय् (छगु कथंया सन्दूक) तयाः कुबियाः न्ह्यःने चिलाख च्याकाः हल्चोकय् हे लित यंकी।

जलाथ्व एकादश कुन्हु हल्चोकया द्यःछें न्ह्यःने छगू विशेष पुजा जुइ। अन भिनिदँ जात्राया द्यःपिनिगु ख्वाःपाः

भिन्म द्यःश्री हल्चोक आकाश भैरव, चण्डी, कुमारी, पार्वती, गंगा, महाद्यः, बाराही, आकाशदेवी, दक्षिणकाली व महाकालीया ख्वाःपाःया विशेष पुजा जुइ।

उगु पुजाय् गुथिया नायः पाखे न्हापा पुजा यानाः अन लिपा मेपिन्स पुजा याइ। गुथिपाखे बां स्यायगु लिपा

पुजा क्वचाइ। पुजालिपा अन यँयाः कुन्हु द्यः जुइ पिनिगु ख्वाःपाः व लं मपुसे प्याखं ल्हुइगु रिहर्सल जुइ।

जलाथ्व द्वादश कुन्हु गुथियारपिन्स हल्चोकय् द्यः छँय् मुनाः स्वम्ह द्यः चण्डी, कुमारी व हल्चोक आकाश भैरव द्यःपिनिगु ख्वाःपाः व लं छगः सन्दुकय् तयाः अनं निसे कुबिया हयाः यँया

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हासीका
यँयाः नखःया लसताय् सकल नेपाःमिपिन्त भिंतुना देछानाच्वना ।

बालकृष्ण महर्जन
अध्यक्ष
काठमाडौं महानगरपालिका
१२ वडा परिवार

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हासीका
यँयाः नखःया लसताय् सकल नेपाःमिपिन्त भिंतुना देछानाच्वना ।

ईश्वरमान डंगोल
अध्यक्ष
काठमाडौं महानगरपालिका
१५ वडा परिवार

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हासीका
यँयाः नखःया लसताय् सकल नेपाःमिपिन्त भिंतुना देछानाच्वना ।

नविन मानन्धर
प्रवक्ता लिसें अध्यक्ष
काठमाडौं महानगरपालिका
१७ वडा परिवार

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हासीका
यँयाः नखःया लसताय् सकल नेपाःमिपिन्त भिंतुना देछानाच्वना ।

उदय चुडामणि बज्राचार्य
अध्यक्ष
काठमाडौं महानगरपालिका
२१ वडा परिवार

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हासीका
यँयाः नखःया लसताय् सकल नेपाःमिपिन्त भिंतुना देछानाच्वना ।

चिनीकाजी महर्जन
अध्यक्ष
काठमाडौं महानगरपालिका
२२ वडा परिवार

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हासीका
यँयाः नखःया लसताय् सकल नेपाःमिपिन्त भिंतुना देछानाच्वना ।

मचाराजा महर्जन
अध्यक्ष
काठमाडौं महानगरपालिका
२३ वडा परिवार

आकाश भैरव व सांस्कृतिक पर्यटन

हुलीसा लिपा भैरव याकःचा प्याखं हुली। वया लिपा छ्वाः चाःहिलाः हाकनं काय्गःननिइ हे वयाः क्वचाय्की। क्वचायेकीगु इलय् नं घः ल्हाइगु खः।

न्हापा न्हापा श्री हल्चोक आकाश भैरव घःयात यँयाः जात्राया इवल्लय् हनुमानध्वाखाया नासः चुकय् मेय् बिइगु नं याः। २०४६ साल लिपा मेय् बिइगु धाःसा बन्द जूगु दु।

यँयाःया लिपागु दिं जलागा तृतिया कुन्हु काय्गःननि हे घः पिहाँवयाः छ्वाः चाःहिलाः हाकनं लिहाँ वइ। उगु दिनय् उगु छँथुवाःपाखें स्वम्ह घःयात बिशेष पुजा यानाः बिदा बिद्या हइ। जात्राया लिपागु दिनय् लिहाँ वय्गु इलय् स्वम्ह घःपिनिगु छ्वाःपाः व लं पुनाः हे लिहाँ बिज्याइ। लिहाँ बिज्याइगु इलय् पुजा काकां हल्चोकया घः छँय् वइ। घःछँय् पुजारीं लसकुस यानाः स्वम्ह घःपिन्त दुकाय् धुंकाः जात्रा औपचारीक कथं क्वचाइ।

घः प्याखं हुलीगु इवल्लय् चण्डी व कुमारी निम्ह छक्कलं प्याखं हुलीसा श्री हल्चोक आकाश भैरव याकःचा प्याखं हुलीगु खः। बाजं कथं खिं छ्वाः व झ्यालि निगू दइ। बाजंया ताल “भिन्नाले सिन्तांग”या बोल्थ बाजं थाइ।

ख्वपया लाय्कू, यलया लाय्कू अले यँया बसन्तपू लागाया संरचना, अनं पिज्वयाच्वंगु कला नेपाः वइपिं पर्यटकपिनिगु नितिं स्वय्बहःगु थाय् खः। सक्क, किपू, बुंग, तोखाया पुलांगु बस्तिनिसें पशुपति, बौद्ध व स्वयम्भू थःथवय् हे छगूकथंया संग्रहालय धाःसां पाइमखु। हलिंया पुलांगु सहर व अन

दुगु कलात्मक बास्तुकलाया अवलोकन थुगु इलय् विश्वव्यापी पर्यटनया छगू महत्वपूर्ण ब्व जुयाब्युगु दु। थ्व संरचना जक मखु, स्विनिगःया सांस्कृतिक परम्परा, नखःचखः दु, गुगु समाजशास्त्रीय व मानवशास्त्रीय अध्ययनया दृष्टिकोणं नं तःधंगु महत्व दु।

राणातसें दुत हःगु यूरोपेली बास्तुकला व उकिया लिधंसाय् दय्कातःगु दरबारया थःगु हे महत्व दु जुइ, तर यँया मू सांस्कृतिक विरासत धाःसा शाहवंशपाखें स्विनिगः त्याके न्ह्यःनिसें जनसंस्कृतिकथं प्रचलनय् दुगु पर्व खः।

थौकन्हय् देसया राजधानी सहरकथं थन आधुनिक राज्यया संरचना व क्रियाकलापया प्रभावित जुयाच्वंगु दु। आधुनिकीकरणया छगू ग्वःफय् वःगु दु। वास्तुकलाय् न्हूकथं प्रयोग जुयाच्वंगु दु। बस्ति ख्वातुया वंगुलिं थनया रैथाने संस्कृति अल्पसंख्यकया जातीय पहिचान थें जुयाः कय्कुना वनाच्वंगु जूसां नं राज्य थुकिया संरक्षण सम्बर्द्धनय् चाय्कं मचाय्कं योगदान बिद्या वयाच्वंगु दु।

विदेशी संस्कृतिया मिखा तिसिनाः नक्कल याय्गु, विश्वव्यापी भूमण्डलीकरण, हिला वनाच्वंगु जीवनशैली व आत्मकेन्द्रित मनोविज्ञानलिसेया हुनिं संस्कृतियात कयाः गौरवया भाव न्ह्यु पुस्ताय् बुलुहुं मदया वनाच्वंगु खनेदु। विकासया नामय् न्ह्यानाच्वंगु थीथी आयोजना व परियोजनां पर्यावरणया नापनापं संस्कृति, सम्पदा ख्यलय् नं प्रतिकूल लिच्चः लानाच्वंगु दु।

मेखे, सरकारी व स्थानीय सरकारं बेवास्ता याःगुलिं थनया संस्कृति न्हावनीगु इवल्लय् दु। थजाःगु अवस्थाय् यँयाः स्वयत् विदेशी पाहाँपिन्त ब्वनाः संस्कृतिया गौरव यासें न्हा वनेत्यंगु संस्कृति ल्यंका तय्माःगु सन्देश ह्वलाब्युगु दु। सांस्कृतिक सम्पदाया व्यापक प्रचार प्रसारपाखें पर्यटकपिन्त आकर्षित व नेपाःया समृद्धि थुकिया छ्यलाबुला याय्माःगु दु, गुकिया सम्भावनाया पाय्छिकथं छ्यलाबुला जुयाच्वंगु हे मदु।

मेखे, सांस्कृतिककथं नेपाः तसकं तःमि। थन दुगु हरेक जातजातिया संस्कृति, संस्कार, परम्परा, जीवनशैली पर्यटकपिं आकर्षित जुइकथंया दु। अथे खःसां पूर्वाधारया अभाव, राजनीतिक इच्छाशक्ति व प्रतिबद्धता म्हो जूगुलिं सांस्कृतिक पर्यटनपाखें काय्फूगु लाभ नेपालं काय् फयाच्वंगु मदु।

नेपाःया संस्कृतियात देस विदेसय् बांलाक्क प्रचारप्रसार यानाः सांस्कृतिक पर्यटनपाखें अर्थतन्त्र थकाय्फइगु नं यक्व हे सम्भावना दु। थ्वपाखे नं महानगरपालिकापाखें संकेत याःगुलिं महानगरपालिकाया थुगु न्ह्यु अभ्यास तसकं सकारात्मक व लसकुस याय्बहःजू।

भीसं नेपाःया पर्यटनया विविधतायात केवल हिमाल, पहाड वा तराई, गुं व धार्मिक पर्यटनया दृष्टिं जक स्वयम्ज्यू। सांस्कृतिक सम्पदाया संरक्षण व प्रचारप्रसारपाखें जुइगु पर्यटनया विकास दिगो अले भलसा याय्बहः जुइ।

काय्गःननि दुने छ्वा छँय् यँयाः जःछि अनं हे जात्राय् घः पिहाँ बिज्याइ। तर थुगु काय्गःननिइ गथे यानाः थन घः लाः वल धइगु न्ह्यथना तःगु मदु। श्री आकाश भैरव घःया वँचुगु छ्वाःपाः, वँचुगु जामालिसें ल्हातय् खइगु दइसा चण्डी व कुमारीपिनि ह्याउँगु छ्वाःपाः व ह्याउँगु जामा फिनाः पिहाँ

बिज्याइ। काय्गःननिइ घः पिहाँ बिज्याइ बलय् दकल्य् न्हापां चिलाख दइसा अनं लिपा चण्डी, कुमारी व हल्चोक आकाश भैरव धुंकाः बाजं पिहाँ वइ। घः पिहाँ बिज्याय् धुंकाः दकल्य् न्हापांगु ननिइ घःप्याखं ल्हुइ न्ह्यः घः ल्हाय्माः। घः ल्हाय्गु इलय् स्वम्हं घःप्याखं हुली। अन लिपा चण्डी व कुमारी निम्ह घः प्याखं

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हसीका
यँयाः नखःया लसताय् सकल नेपाःमिपिन्त
भिंतुना देछानाच्वना ।

न्हछे काजी महर्जन
अध्यक्ष
काठमाडौं महानगरपालिका
१८ वडा परिवार

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हसीका
यँयाः नखःया लसताय् सकल नेपाःमिपिन्त
भिंतुना देछानाच्वना ।

राजेश कुमार श्रेष्ठ
अध्यक्ष
काठमाडौं महानगरपालिका
१५ वडा परिवार

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हसीका
यँयाः नखःया लसताय् सकल नेपाःमिपिन्त
भिंतुना देछानाच्वना ।

राजेन्द्र मानन्धर
अध्यक्ष
काठमाडौं महानगरपालिका
२० वडा परिवार

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हसीका
यँयाः नखःया लसताय् सकल नेपाःमिपिन्त
भिंतुना देछानाच्वना ।

विनोद राजभण्डारी
अध्यक्ष
काठमाडौं महानगरपालिका
२४ वडा परिवार

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हसीका
यँयाः नखःया लसताय् सकल नेपाःमिपिन्त
भिंतुना देछानाच्वना ।

राजेश डंगोल
अध्यक्ष
काठमाडौं महानगरपालिका
२५ वडा परिवार

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हसीका
यँयाः नखःया लसताय् सकल नेपाःमिपिन्त
भिंतुना देछानाच्वना ।

योगेश कुमार खड्गी
अध्यक्ष
काठमाडौं महानगरपालिका
२७ वडा परिवार

पुलुकिसि व यँयालय् खनेदुगु हिउपाः

रत्न मन

साँस्कृतिक नगरी यँया थीथी जात्रापर्व मध्ये छगू महत्वपूर्ण जात्रा खः यँयाः । जलां हनीगु थ्व नखःयात यँयाः, जन्याः आदि नामं नं म्हसीका वयाच्वंगु दु । थुगु याःया इवल्य थीथी थासय् थीथी याः-प्याखंत न्ह्यब्वयाच्वनी । छवाःतक लसतां हनीगु थुगु नखः जलाथ्व द्वादशिनिसें जलागाः तृतिया/चौथितक हनेगु याना वयाच्वंगु दु । थुगु याःया इवल्य न्ह्याकीगु न्ह्यब्वइगु थीथी प्याखंत मध्ये छगू खः - पुलुकिसि प्याखं ।

स्वंगू ब्वय् ब्वथलातःगु पुलांगु यँया थःने, क्वःने व दथु लागा मध्ये दथु लागाय् लाःगु त्वाः खः, किलाघः त्वाः । थुगु त्वाःया नाँलसे स्वानाच्वंगु जात्रा खः, पुलुकिसि जात्रा । किलाघः त्वाःया पुलांगु नामय् खनेदयाच्वंगु “किसिल्हाग्र टोरं” थ्व

हे धाःसां किलाघः त्वालं न्ह्याकीगु पुलुकिसि जात्रा यँयाःया शान जुयाः न्ह्यज्यानाच्वंगु दु । थुम्ह किसियात यँमाद्यः (ईन्द्र)या बाहन धकाः नं धायगु याः ।

न्यँकँकथं स्वर्गया जुजु यँमाद्यःया मांया तिलाव्रत च्वनेत पालिजाः स्वां माःगु व उगु स्वां मर्त्यमण्डलय् जक दुगुलिं व स्वां कायूत वःम्ह यँमाःद्यवं थः बाहन ऐरावतयात किलाघःया जंगलय् त्वःताः स्वां थ्वयूत वंगु खः । थथे स्वां थ्वयाच्वंम्ह यँमाःद्यःयात ज्यापुं खनाः खुँ धकाः ज्वनाः र्यक । स्वनाः मचानय् चिनाः सकसितं ब्वयातःगु धाइ । उखे किसि ताः ई बिर्तं नं यँमाःद्यः लिहाँ मवसेलि उखेथुखे माः जुगुया प्रतीककथं हे किसि जात्रा न्ह्याःगु खः ।

पुलुकिसि निर्माणया प्रक्रिया

थाय् किसिलिसे सम्बन्धित थाय् खः धइगु खँ न्ह्यब्वयाच्वंगु दु । स्थानीय विश्वासकथं किलाघः त्वाल्य न्याम्ह किसि दुगु वः इतुंगालय् (थौकन्ह्य इतुबहाल)य् व न्याम्ह किसि लः त्वनेत वइगु खः धइगु खँ न्ह्यथनातःगु दु ।

यँयाःया इलय् जात्रा याइम्ह ‘तुयूम्ह किसि’ खः । थुकियात पुलुकिसि/तानाकिसि धकाः नं धायगु याः । पंया कंलाय् (पुलुं) थानाः दयकीम्ह किसि जूगुलिं थुकियात पुलुकिसि धाःगु खःसा जात्रां गं धाकाः ‘ताना ताना’ सः वय्क न्ह्याइगु जूगुलिं ‘ताना किसि’ नं धायगु याः । न्ह्यागु

जात्रा न्ह्याय् निवाः स्ववाः न्ह्यःनिसें हे न्ह्याइ । पंया पुलु चीगु, त्वपुइगु कापतय् लंपुलिं छाय्गु ज्या न्हापां न्ह्याइ । थथे तयार जूगु पुलु न्हापा न्हापा किलाघः त्वाःया विश्वेश्वर महाद्यःया देगलय् तय्गु यानातःगु खः । तर उगु देगः पुनःनिर्माण लिपा नासःद्यःया ख्यलय् तय्गु याना वयाच्वंगु दु ।

पुलुकिसि जात्रा व्यवस्थापनया नितिं किलाघः त्वाःया जःपिं मध्ये दँय् च्याम्हेसित पाः बीगु याना वयाच्वंगु दु । होलिपुन्हि कुन्हु पाःब्व लःल्हानाः वइगु दँया त्वालं याय्माःगु ज्याया नितिं

भाला बीगु खः । किसि जात्राया नितिं यक्व मनूत माःगुलिं त्वाः पाःलाःपिन्सं मेमेपिन्त नं हासुगुहार यानाः जात्रा याय्गु याना वयाच्वंगु दु ।

किसि जात्रा जलाथ्व द्वादशिनिसें न्ह्याइ । उपाकु कुन्हु न्हापांखुसिइ किसि पिहाँ वयाः उपाकु लँपुइ जात्रा न्ह्याइ । थुकुन्हु निसें न्हिथं सनिलय् किसि पिकयाः थीथी ब्वंगु थासय् प्याखं हुइके यंकेगु याइ । यँयाःया क्वःनेयाः, थःनेयाः व नानिचा याःया इलय् कुमारी जात्रा जुइगु लँपुइ हे किसिया नं जात्रा याइ । थुबलय् छाःगु फुक्कं कःधाय्गु भाला त्वाः पाःलाःपिनि जुइ । त्वाः पाःलाःपिन्सं जात्रा ब्वति काइपिं बाजं खलः व किसि क्वबुइपिन्त जात्रा न्ह्यः त्वाःछँय् बजि नकेगु, कौला याकेगु याय्माः । थुकिया स्रोत धयागु हे किसियात छाइगु

क्यपु हे खः ।

किसि जात्राय् बाजकथं धिमे, भुस्याः व कँयपुइं थाय्गु याइ । मेमेगु इलय् ज्वः धिमे थाय्गु याःसां किसि जात्राय् धाःसा छाः जक धिमे थाय्गु याना वयाच्वंगु दु । थुकिया हुनिं छु खः धइगु मालेकुलेया हे खँचु तिति । थौकन्ह्य यँ महानगरपालिकापाखे छुं भचा आर्थिक ग्वाहालि ब्यूसां जात्राया नितिं माःकथंया व्यवस्था धाःसा आःतक नं

जूगु मदुनि ।

किसि जात्राया छगू मू ब्व लाखेयात ब्वनीगु व लाखेयाथाय् वनाः प्याखं हुइकः वनीगु खः । छगू इलय् लाखे व सवःभकुया दथुइ ल्वापु जूगु इलय् उमि दथुइ ल्वापु ज्यंकेगु व सौहार्दपूर्ण जात्रा न्ह्याकेगु नितिं लाखेया छँय् व पुलुकिसियाथाय् थथे ब्वनेगु इवः न्ह्याःगु खः । थौतक नं सौहार्दपूर्ण लकसय् थथे ब्वनेगु व प्याखं ल्हुकः वनेगु चलन न्ह्याना हे च्वंगु दु ।

पुलुकिसि जात्रा किलाघः त्वाःया जःपिं जक जानाः न्ह्याकावयाच्वंगु

जात्रा खः । थुकिया व्यवस्थापनया नितिं किलाघःया ल्याय्म्हत जानाः पुलुकिसि जात्रायात व्यवस्थित रूपं न्ह्याकावयाच्वंगु दु । थ्व हे इवल्य जात्राय् ब्वति काइपिन्त अःपुकेगु नितिं छुं दँ न्ह्यःनिसें पुलुकिसिया टीसर्ट नं बीगु यानावयाच्वंगु खःसा लिपांगु इलय् व्यावसायिक रूपं पुलुकिसि अंकित टीसर्ट नं छापे यानाः मीगु यानावयाच्वंगु दु । थुकथं थः यस्सें हे टीसर्ट छापे याय्गु यानाहःगुलिं जात्रा व्यवस्थापन यायूत तक समस्या ब्वलनावःगु किलाघः त्वालं न्ह्यथंगु दु ।

किसि अंकित टीसर्ट फिनातःपिं मनू व मेमेपिनि दथुइ छुं जुयाः ल्वापु जुल वा टिसर्ट फिनातःपिसं छुं कथंया मखुगु ज्या यात धाःसा किलाघः त्वालं हे याःगु धइगु ध्याचः लाः वनी । उकिं थुकियात चीकेगु नितिं किलाघः त्वालं छगू इनाप यासें पुलुकिसि अंकित टीसर्ट पिथने न्ह्यः स्वीकृति कायूत इनाप याःगु दु ।

मेखे पुलुकिसि हे लसि वय्क नक्कली किसि दय्काः म्यूजिक भिडियो व थीथी साँस्कृतिक महोत्सवय् पुलुकिसि न्ह्यब्वय्गु यानावयाच्वंगु दु । थथे न्ह्यब्वइगु पुलुकिसिया प्रचारया ल्याखं बालाःगु हे खःसां वास्तविकता स्वयां तापाक न्ह्यब्वइगु जूगुलिं थुज्वःगु ज्याखँ न्ह्याके न्ह्यः नं किलाघः त्वाःखलःयात स्वापू तयूत इनाप यानातःगु दु ।

पुलुकिसि जक मखु, यँयाःया इलय् पिथनीगु दीप्याखं, सवःभकुया प्याखं, लाखे, महाकाली प्याखं थुज्वःगु थीथी गीतविधित कःघानाः नं टीसर्ट छापे याय्गु व थीथी कथं प्रचार याय्गु ज्या जुयाच्वंगु दु । थुज्वःगु ज्या याय् न्ह्यः सम्बन्धित पक्षलिसे दुयंक सहलह यानाः न्ह्यब्वय्फत धाःसा अभ बालाइ ।

यँयाः सौहार्दता व मित्रतापूर्ण भावं हनेगु नखः खः । थ्व हे खँयात मनन यानाः छँखापितकं समय्बजि इनेगु व थवंथवय् मित्रताया भावया सञ्चार याय्गु यानावयाच्वंगु दु । पुलुकिसियात समय्बजिलिसे हे स्वानाः न्ह्यथनेगु यानाच्वंगु दु -

‘ला छक्कू वय्क समेबजि वल वल पुलुकिसि ।’

यँयाः नखः ११४३ या भित्तुना

साँस्कृतिक सहर यँया म्हसीका कुबियाच्वंगु यँयाः नखःया लसताय् सकल नेपाःमिपिन्त भित्तुना देछानाच्वना ।

मोडर्न नैवाः इङ्ग्लिस स्कूल
लालदरवार, यँ ।

किसि अंकित टीसर्ट

फिनातःपिं मनू व मेमेपिनि दथुइ छुं जुयाः ल्वापु जुल वा टिसर्ट फिनातःपिसं छुं कथंया मखुगु ज्या यात धाःसा किलाघः त्वालं हे याःगु धइगु ध्याचः लाः वनी । उकिं थुकियात चीकेगु नितिं किलाघः त्वालं छगू इनाप यासें पुलुकिसि अंकित टीसर्ट पिथने न्ह्यः स्वीकृति कायूत इनाप याःगु दु ।

Sweet Cave

(जीवन दाईया पसः)

Kalimati, Kathmandu, Nepal

Tel: 4275511, 9741112777, 9851063000

यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल दही, पनिर, लाखामरी, लालमोहन, बर्फी, रसबरी तथा अरु विभिन्न परिकारका मिठाईका लागि सम्पर्क राख्नुहोस् ।

आउटडोर भेज क्याटोरिङ्ग पनि गरिन्छ ।

भिमहेसित सांस्कृतिक रूपान्तरण सिरपा

सर्विधान दिवसया लसताय नेपाल सरकार चलचित्र विकास बोर्डया ग्वसालय नेपालया भिमहेसिकपाकःमिपिन्त सांस्कृतिक रूपान्तरण सिरपा देछागु दु। ज्याभूवःया मूपाहोँ सञ्चार लिसे सूचना प्रविधि मन्त्री रेखा शर्मा सकिपाया माध्यम सांस्कृतिक रूपान्तरण ज्याय ज्वःमदुगु योगदान बिउपिँ भिमहेसित सांस्कृतिक रूपान्तरण सिरपा २०८० म्हिगः मंगलवाः छगु ज्याइवःया दथुइ

लःल्हागु खः। मंगलवाः बिकास बोर्डया सभाकक्षय जूगु उगु ज्याइवलय ख्यालिजुजु मदनकृष्ण श्रेष्ठ व सिने पत्रकारिता ख्यःया न्हयलुवा विजयरत्न तुलाधर नापं भिमहेसित सांस्कृतिक रूपान्तरण पुरस्कार, २०८० लःल्हाःगु खः। बोर्डया नायः नाजाम्हा कलाकार भुवन के सिया सभाध्यक्षताय जूगु उगु ज्याइवलय अभिनेत्री मिथिला शर्मा, चलचित्र निर्देशक नापं बोर्डया निवर्तमान अध्यक्ष दयाराम दहाल,

अभिनेता मुकुन्द किशोर भट्टराई, निर्माता श्याम सापकोटा, अभिनेत्री लिसे निर्माता निर्देशक निम्ह रेखा थापा व दिपाश्री निरौला, निर्देशक मनोज पण्डित व निर्देशक मीनबहादुर भामिपन्त म्हीतं नीन्याद्दः, नीन्याद्दः तका नापं दसिपौ न लःल्हागु खः। सामाजिक व शासकीय रूपान्तरणय ज्वःमदुगु योगदान दुगु संस्था व सिनेकःमिपिनिगु ज्याःया कदर यासे थुगुसिइ निसें थथे सिरपा बिइगु ग्वसाः न्ह्याकागु खँ अध्यक्ष केसी धयादीगु खः। बोर्डया सदस्य सचिव विशाल सापकोटा लसकुस न्वचु तयादीगु उगु ज्याइवलय दयाराम दाहाल व मदनकृष्ण श्रेष्ठ नं नुगःखँ तयादीगु खः सा चलचित्र विकाश बोर्डया चलचित्रकःमि कल्याणकोष सञ्चालन समितियात नं थ्व सिरपा लःल्हागु खः।

प्रयागराज फुटसलया उपाधि १४ वडां त्याकल

प्रयागराज फुटसल धेधेबल्लाः कासा १४ वडां त्याकल प्रयागराज सिंह सुवाल स्मृति अन्तर वडा फुटसल धेधेबल्लाः कासा येँ महानगरपालिका १४ वडां त्याकगु दु। येँ महानगरपालिका २३ वडाया ग्वसालय जूगु उगु कासा बुधवाः जूगु फाइनलय १३ वडायात ३-२ गोल बुकुसेँ १४ वडां शिल्ड व नगद सिरपाः त्याकगु खः। १४ वडाया निरतिं मनिष रानाभाट निगु व दिलिप थापां छगु गोल याःगु खः। १३ वडाया निरतिं अभय राना व आशिष कपालीं छगु छगु गोल याःगु खः। धेधेबल्लाःया न्हाप व ल्यू लाःगु टिमयात बुधवाः येँ

महानगरपालिकाया मेयर बालेन्द्र शाह, उपमेयर सुनिता डंगोल व २३ वडाया अध्यक्ष मन्मथराज महर्जन शिल्ड, नगद व दसिपौ लःल्हाःगु लःल्हाःगु खः। न्हाप लाःगु १४ वडा निगु लाख तका व शिल्ड त्याकगु दु। ल्यू लाःगु १३ वडां छगु लाख तका नगद

सिरपाः त्याकगु खः। धेधेबल्लाखय १३ वडाया आशिष कपाली उत्कृष्ट कासामि, १४ वडाया मनिष रानाभाट यक्व गोल याःम्ह व १४ वडाया हे विपिन थापामगर उत्कृष्ट गोलकिपर जूगु खः। उमित म्हीतं भिद्दः भिद्दः तका सिरपाः लःल्हाःगु खः।

नेपालभाषा...

नं चिउताः प्वकादीगु दु।

थुकथं हे अध्यक्ष पदय दावी यानादीम्ह पूर्व वरिष्ठ न्वकू रविन्द्र राज ताम्राकार थःपिँ उद्योग वाणिज्य संघय गुटगत रुपं न्हयज्याय मज्यगु पक्षय दुगु व थन बीगु उम्मेदवारी स्वतन्त्र रुपं बियाः थनया सकल उद्योगी व्यवसायीपिनि हितया निरतिं ज्या यायमाःगु खँय बः बियादी। वयकलं प्यानल दयकाः वा गुट दयकाः निर्वाचनय ब्वति कायबलय निर्वाचन लिपा निर्वाचित जूपिनि दथुइ हे नं मतभेद ब्वलनाः ज्या न्ह्याकेत थाकुइगु जूमलिं विशुद्ध सामाजिक सेवाया थुगु खयलय प्यानल दयकाः न्हयःने वयगु ज्या याय मज्यगु बिचाः प्वकादीगु दु।

वयकः थः हे हस्तकला व्यवसायी जुयादी। ताम्राकार समाज यलया नेतृत्व यानाः समाजयात न्हयज्याकेत विशेष भूमिका भिहतादीम्ह वयकलं गुटगत रुपं स्वयां नं संघया सकल सदस्यपिनि हितया निरतिं व संघय यल जिल्लाया सकल उद्योगी व्यापारीत कःधायगु निरतिं थःम्हं ज्या यायगु खँ लहनायात कनादीगु दु।

थुकथं हे अध्यक्ष पदय दावी यानादीम्ह मूख्याञ्जे रुपकमान महर्जनं नं हस्तकलायात हे विशेष बः बियादीगु

दु। वयकलं थःपिनि उम्मेदवारीबारे छगु पत्रकार सम्मेलन हे यानाः जानकारी बियादीगु खः।

वयकलं थःगु प्रतिबद्धताय विश्वव्यापी आर्थिक मन्दी व देय दुनेया तर्क असहज औद्योगिक व व्यवसायिक लकसया उपज यक्व उद्योगी व्यवसायीपिसं तसकं थाकुक् संघर्ष यायमाःगु खँ कनादीगु दु। थ्व चरम निराशाया लकसय व्यवसायिक ख्यः धुनुली तंम्ह क्वः थें जुयाच्चंगु धयादीगु दु। वयकलं हरेक चुनौती छुं न छुं ह्वःताः ज्वनावइगु व दृढ आत्मविश्वास, सबल सहकार्य व सुफुलपूर्ण योजना व कार्यान्वयन चुनौतितयत उपलब्धीइ हिले फइगु खँय थः पूर्ण विश्वस्त दु धयादीगु दु।

वयकलं यल जिल्लाया हस्तकला व उद्योग न्ह्याबले राजधानीया किचलय लानाच्चंगु अवस्थायात हिइकाः थुकिया सबल व निर्णायक भूमिका दयकेत योगदान बीगु खँ कनादीगु दु।

हस्तकलाया खयलय थःगु विशिष्ट म्हीसीका दयकेत ताःलाःगु यल जिल्लाया हस्तकला प्रवर्द्धन यायगु व विश्वया हस्तकला नगरीकथं दयकगु छवियात अभ च्वन्ह्याकेगु निरतिं स्वम्हं अध्यक्ष पदया उम्मेदवारपिसं दावी यानादीगु दु।

थुकिया लिसें लुभुया टेक्सटाइल उद्योग, बुंगया काष्ठकला, सानागाउँया सुकू, यल दक्षिण भेगया कृषि प्रवर्द्धनया प्रतिबद्धता नं स्वम्हं उम्मेदवारपिसं याःगु दु।

यल उवासंघया एसोसिएट सदस्यपाखे रवि महर्जन निर्विरोध निर्वाचित जुइ थुंक्कू दुसा मेगु फुकक हे पदया निरतिं उम्मेदवारी दर्ता जूगु दु। संघया वरिष्ठ न्वकू पदया निरतिं सुसन महर्जन व विरेन्द्रलाल श्रेष्ठ (तेजलाल)या उम्मेदवारी दु।

थुकथं हे उद्योग न्वकुइ आपु लाल अवाले व सुरज बज्राचार्य, वाणिज्य न्वकुइ सुनिल शाक्य व सुरजभक्त मुल्मी, संस्थागत न्वकुइ रमेश सिंह महर्जन व मुकुन्द महर्जनया उम्मेदवारी दु।

मूख्याञ्जे पदया निरतिं महेश श्रेष्ठ व भूमि नन्दन कर्माचार्य अले दांभरिं पदया निरतिं राजु महर्जन व मिलन शाक्यया उम्मेदवारी लाःगु दु। संघया उद्योगपाखे खुम्ह व वाणिज्यपाखे न्हयम्ह दुजः व संस्थागत दुजः यानाः भिंयम्ह दुजः दइगुली नीच्याम्हेसिया उम्मेदवारी दर्ता याकगु दु।

संघया उद्घाटन सत्र यल दरवारय असोज १९ गते जुइसा निर्वाचन २० गते स्टाफ कलेज जावलाखयलय जुइगु जूगु दु।

पाटन सिबिआरय मिना शाक्य

पाटन सिबिआरया २३ क्वःगु देँज्या व १२ क्वःगु तःमुँज्यापाखें मिना शाक्यया नेतृत्वय न्हूगु ज्यासना पुचः ल्यःगु दु।

वयकःयात निम्मा ताम्राकारं नेतृत्व लःल्हानादीगु खः। थुकथं हे न्हूगु ज्यासना पुचःया

न्वकू पदय बिद्या शाक्य, छ्याञ्जे लूनिभाः चित्रकार व दांभरिं रविन्द्र मुल्मी ल्यःगु दु। थुकथं हे दुजलय अमृत रत्न शाक्य, प्रा डा सबिना श्रेष्ठ, राज्यलक्ष्मी बज्राचार्य, छाया जूवा, गिता बज्राचार्य व शान्ती वैद्य निर्वाचित जुयादीगु दु।

देय दबूया २९ क्वःगु बुसादेँ हन

नेवाः देय दबूया २९ क्वःगु बुसादेँ वंगु शुक्रवाः छत्रपाति पार्टी प्यालेसय तःजिक क्वचाःगु दु। उपप्रधानमन्त्रीलिसें गृहमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठया मूपाहोँसुइ जूगु ज्याइवलय देय दबू पाखें छगु छगु लख तका दांया नारायणदेवी-तीर्थ समाज सेवा सिरपाः, नारायणदेवी-तीर्थ व्यवसायी प्रोत्साहन सिरपाः व गिरिधरलाल नेपालभाषा सेवा सिरपाः थीथी व्यक्ति व संस्थायात लःल्हाःगु खः।

नारायणदेवी-तीर्थ समाज सेवा

सिरपाः नेवाः न्हयलुवा डा.महेशमान श्रेष्ठ व नेवाः समाज भरतपुर (चितवन) यात लःल्हाःगु खः। अथे हे नारायणदेवी-तीर्थ व्यवसायी प्रोत्साहन सिरपाः नेपालमण्डल टेलिभिजन व गिरिधरलाल नेपालभाषा सेवा सिरपाः प्रा. प्रेमशान्ति तुलाधर व नेपाल लिपि गुथियात लःल्हाःगु खः।

ज्याइवलय देय दबूया छँ दनेत विशेष ग्वाहालि यानादीम्ह दाता साहु पञ्चवीर सिंह तुलाधरयात बेताली चिकाः दोसल्ला न्ययेकाः हनेज्या याःगु खः।

भिंतुना देखाना

थुगु लहना वाःपौया भिंचितामि
माजु विजयलाल डंगोल

मसान जिर्णोद्धार समिति जम्बूद्विपया

नकर्तिनि क्वचाःगु तःमुँज्यां

निर्विरोध नायः पदय निर्वाचित जुयादीगुलिं

वयकःलिसें सकल ज्यासना पुचःया

कार्यकाल सुथां लायमा धइगु मन्तुसैं

भिंतुना देखानाच्चना।

लहना वाःपौ

सकल जः

हरेक मंगलवार

राष्ट्रियताको लागि समर्पित

मेरो साप्ताहिक

मन्त्र साप्ताहिक Mero Saptahik

मालाः मालाः ब्वनादिसैं।

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हसीका कुबियाच्वंगु
यँयाः नखःया लसताय सकल नेपाःमिपिन्त
भिंतुना देछानाचवना ।

मा. हरिप्रभा खड्गी श्रेष्ठ
बागमति प्रदेशसभा सदस्य

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हसीका कुबियाच्वंगु
यँयाः नखःया लसताय सकल नेपाःमिपिन्त
भिंतुना देछानाचवना ।

मा. शैलेन्द्र बज्राचार्य
बागमति प्रदेशसभा सदस्य

पशु चौपाललाई लम्पी स्किन रोगबाट बचाऔं

लम्पी स्किन रोगका लक्षणहरूः

- १०४ डिग्री फरेनहाइट भन्दा बढी ज्वरो आउने ।
- दानापानी कम खाने र दूध उत्पादन घट्ने ।
- छालामा गिर्खा/गौंठाहरू देखिने, केही समय पछि हराउने वा फुट्ने र किरा औंसा पर्नसक्ने ।
- नाक, मुख, कल्चौडा र थुनमा घाऊ हुने ।
- आँसु, च्याल, सिंगान आउने चिप्रा कचेरा लाग्ने ।
- खुट्टा जोर्नि सुनिने ।
- गोवर तथा पिसाबमा आलो रगत देखिन सक्ने ।

यस्ता लक्षण देखिएमा,

- रोगी पशुलाई अलग्गै राखौं ।
- रोगी पशुलाई प्रशस्त मात्रामा पानी, कुँडो, सख्खर पानीलगायत भोलिलो पदार्थ र नरम घाँस खुवाऔं ।
- ज्वरो आएको पशुलाई आराम गराऔं ।
- नजिकको पशुचिकित्सकसँग परामर्श गरौं ।

नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हसीका
यँयाः नखःया लसताय
सकल नेपाःमिपिन्त भिंतुना ।

चन्द्रगोपाल प्रधान

प्रमुख, हनुमानढोका दरवार क्षेत्र संरक्षण कार्यक्रम
काठमाडौं महानगरपालिका

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हसीका
यँयाः नखःया लसताय
सकल नेपाःमिपिन्त भिंतुना ।

गौतम शाक्य, अध्यक्ष

इन्द्रजात्रा व्यवस्थापन समिति

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हसीका
यँयाः नखःया लसताय
सकल नेपाःमिपिन्त भिंतुना ।

डा. महेशमान श्रेष्ठ

क्षेत्रपाटी, यँ

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हसीका
यँयाः नखःया लसताय
सकल नेपाःमिपिन्त भिंतुना ।

विनोद ताम्रकार, नायः

ताम्रकार समाज

जावलाख्यः, यल ।

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हसीका
यँयाः नखःया लसताय
सकल नेपाःमिपिन्त भिंतुना ।

राजू महर्जन
प्रिन्सिपल

न्यू जेनिथ इङ्ग्लिस मोडल स्कूल

शकल जः

तामिसपाखा, भुरुङ्गखेल, यँ ।

फोन न्याः : ४२४९१६४, ४२१५४२८

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हसीका
यँयाः नखःया लसताय
सकल नेपाःमिपिन्त भिंतुना ।

प्रा.डा. नरेशमान बज्राचार्य, नायः

नेपाल संवत् राष्ट्रिय न्हूदँ समारोह समिति

यँयाः नखः भःभः धाय्क हनेनु

यँयाः नखः ११४३ या

भिंतुना

यँयाः नखः ११४३ या भिंतुना

सांस्कृतिक सहर यँया म्हसीका
यँयाः नखःया लसताय
सकल नेपाःमिपिन्त भिंतुना ।

प्रो. राजेन्द्र शाक्य

गहना गार्डेन

वधः, यँ